

Γ Ε Ω Ρ Γ Ι Κ Ε Σ Π Ρ Ο Ε Ι Δ Ο Π Ο Ι Η Σ Ε Ι Σ
Ο Δ Η Γ Ι Ε Σ Ο Λ Ο Κ Λ Η Ρ Ω Μ Ε Ν Η Σ Φ Υ Τ Ο Π Ρ Ο Σ Τ Α Σ Ι Α Σ
ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ * ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ & ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΠΕΡ/ΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΦΥΤΩΝ, ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΦΥΤΟΪΓΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΒΟΛΟΥ
Ταχ.Δ/νση: Τορούτζια-Νικολαΐδη, 38334 Βόλος
Τηλέφ.: 2421066525-Fax: 2421069545
e-mail: pkpfpfevolou@minagric.gr

Η αλόγιστη χρήση φυτοφαρμάκων :
- βλάπτει την υγεία των καταναλωτών
- επιβαρύνει το περιβάλλον
- αυξάνει το κόστος παραγωγής

Πληροφορίες: Ε. Κουτλούκα
Δρ Β. Γιουβάνης

ΕΛΙΑ: 6 / 16.06.2026

Ε Λ Ι Α

ΠΥΡΗΝΟΤΡΗΤΗΣ

Οι συλλήψεις ακμαίων του πυρηνοτρήτη στο δίκτυο φερομονικών παγίδων διατηρούνται σε σχετικά χαμηλά επίπεδα, γεγονός που δείχνει ότι οδηγούμαστε προς το τέλος της πτήσης των ακμαίων της ανθόβιας γενιάς.

Όμως, επειδή κάθε ελαιοκομική περιοχή αλλά και κάθε ελαιώνας θεωρείται ως ιδιαίτερη περίπτωση, συστήνεται στους παραγωγούς να παρακολουθούν τις συλλήψεις των ακμαίων του πυρηνοτρήτη στο δίκτυο των φερομονικών παγίδων στον ελαιώνα τους και να συνεχίσουν την προστασία των καρπών με τη χρήση ενός κατάλληλου και εγκεκριμένου εντομοκτόνου, στην περίπτωση που διαπιστώσουν αξιόλογη δραστηριότητα των ακμαίων.

ΡΥΓΧΙΤΗΣ

Σε κάποιους ελαιώνες που δεν εφαρμόστηκε έγκαιρη ή αποτελεσματική καταπολέμηση κατά του πυρηνοτρήτη, εμφανίστηκε σημαντική προσβολή καρπών από τροφική και ωοτοκική δραστηριότητα ακμαίων του ρυγχίτη.

Πρόκειται για μικρού μεγέθους ρυγχοφόρο σκαθάρι που θεωρείται δευτερεύων εχθρός της ελιάς. Ωστόσο, όταν σε κάποιες περιοχές εμφανιστεί σε μεγάλους πληθυσμούς, είναι δυνατόν να προκαλέσει σημαντική καρπόπτωση.

Αυτή την εποχή τα ακμαία τρέφονται από τη σάρκα των αναπτυσσόμενων καρπών δημιουργώντας οπές (βοθρία) διατροφής και ωοτοκίας. Οι οπές ωοτοκίας είναι βαθιές και φτάνουν μέχρι το ενδοκάρπιο.

Ακμαίο και τροφικά βοθρία σε καρπούς.

Τα θηλυκά γενούν ένα ωό στο ενδοκάρπιο και η αναπτυσσόμενη προνύμφη τρέφεται από το σπέρμα του καρπού.

Η καταπολέμηση των σκαθαριών αυτών συνδυάζεται με εκείνη κατά της καρπόβιας γενιάς του πυρηνοτρήτη, καθόσον δραστηριοποιούνται αμέσως μετά την καρπόδεση.

Σε ελαιώνες που παρουσίασαν σοβαρή προσβολή από ρυγχίτη κατά τα δύο προηγούμενα χρόνια, συστήνεται στους παραγωγούς να παρακολουθούν για την παρουσία ακμαίων από τον Απρίλιο μέχρι και την ολοκλήρωση της καρπόδεσης τον Μάιο, τινάζοντας κλάδους πάνω σε υποδοχείς κατά τις πρωινές ώρες.

ΚΟΚΚΟΕΙΔΗ

ΛΕΚΑΝΙΟ-ΠΟΛΛΙΝΙΑ-ΑΣΠΙΔΙΩΤΟΣ-ΠΑΡΛΑΤΟΡΙΑ-ΛΕΥΚΑΣΠΙΣ-ΛΕΠΙΔΟΣΑΦΕΣ-ΦΙΛΙΠΠΙΑ

Τα κοκκοειδεί ή ψώρες που προσβάλλουν την ελιά είναι μυζητικά έντομα, από τα οποία αρκετά είναι πολυφάγα. Θεωρούνται ως δευτερεύουσας σημασίας εχθροί της ελιάς. Όταν κάποιες φορές και κατά τόπους βιοτικοί και αβιοτικοί παράγοντες συντελέσουν στην ανάπτυξη μεγάλων πληθυσμών αυτών των εντόμων, παρατηρείται από τη δράση τους μείωση της ικμάδας των δένδρων αλλά κυρίως σημαντική απώλεια στην παραγωγή, αφού τα περισσότερα από αυτά προσβάλλουν και τον ελαιόκαρπο.

Ενήλικα λεκανίου σε κλαδίσκο ελιάς

Αποικία πολλινίας σε κλαδίσκο ελιάς

Η πληθυσμιακή ανάπτυξη των εντόμων αυτών ευνοείται σε σκιερά και πυκνής βλάστησης περιβάλλοντα, όπως είναι οι απεριποίητοι ελαιώνες, όπου η ηλιακή ακτινοβολία και η κίνηση του αέρα εμποδίζονται. Η σύγχρονη αντίληψη καλλιέργειας των ελαιοδένδρων έχει περιορίσει σημαντικά την επικινδυνότητα αυτών των εχθρών.

Ένας άλλος σημαντικός παράγοντας που μπορεί να αυξήσει τοπικά τους πληθυσμούς των κοκκοειδών είναι η συνεχής και αλόγιστη χρήση εντομοκτόνων ευρέως φάσματος, τα οποία καταστρέφουν την ωφέλιμη πανίδα.

Τα κοκκοειδή έχουν πληθώρα φυσικών εχθρών (αρπακτικά και παρασιτοειδή) οι οποίοι υπό κανονικές συνθήκες είναι ικανοί να ελέγξουν

Προσβολή παρατόριας σε φύλλα και καρπούς

αποτελεσματικά τους πληθυσμούς αυτών των εχθρών.

Την εποχή αυτή αλλά και κατά τη διάρκεια των καλοκαιρινών μηνών παρατηρείται μετακίνηση των ευαίσθητων προνυμφικών σταδίων προς τρυφερές θέσεις διατροφής. Σε όσους ελαιώνες υπάρχει σημαντική προσβολή από κοκκοειδή συστήνεται επέμβαση με ένα κατάλληλο και εγκεκριμένο εντομοκτόνο, με τη μικρότερη δυνατή επίδραση στην ωφέλιμη πανίδα.

Υπενθυμίζεται ότι η προστασία της ελαιοκαλλιέργειας από τα κοκκοειδή βασίζεται κυρίως σε καλλιεργητικά μέτρα όπως:

1. το σωστό κλάδεμα που επιτρέπει το φωτισμό και την κυκλοφορία του αέρα στο εσωτερικό της κόμης των δένδρων
2. η ισορροπημένη θρεπτική κατάσταση των δένδρων.

ΜΑΡΓΑΡΟΝΙΑ

Η μαργαρόνια είναι λεπιδόπτερο, οι προνύμφες της οποίας τρέφονται με την επάκρια ετήσια τρυφερή βλάστηση. Σπανιότερα και σε πολύ μεγάλους πληθυσμούς αυτές μετακινούνται και τρέφονται στον πράσινο αναπτυσσόμενο ελαιόκαρπο, οπότε στην περίπτωση αυτή η ζημιά μπορεί να είναι αξιόλογη.

Ακμαίο

Προσβολή βλάστησης

Προνύμφη

Στα αναπτυγμένα ελαιόδενδρα η προσβολή συνήθως δεν είναι σημαντική, με εξαίρεση ορισμένες περιοχές και ορισμένες χρονιές, στις οποίες βιοτικοί και αβιοτικοί παράγοντες μπορεί να προκαλέσουν πληθυσμιακές εξάρσεις του εντόμου. Μεγάλη σημασία παίζει και η υπερέπάρκεια τρυφερής βλάστησης.

Γενικά, θεωρείται δευτερεύουσα σημασίας εχθρός της ελαιοκαλλιέργειας αλλά σοβαρός όταν ενσκήπτει σε μεγάλους πληθυσμούς σε φυτώρια ελιάς και σε νεαρά δενδροκομεία.

Όταν η προσβολή δεν είναι σημαντική δεν συνιστάται ψεκασμός, διότι οι προνύμφες του εντόμου έχουν σημαντικό αριθμό φυσικών εχθρών (αρπακτικά και παρασιτοειδή) που συνήθως μπορούν να ελέγξουν αποτελεσματικά το έντομο.

Στην περίπτωση μεγάλης προσβολής από τις προνύμφες του εντόμου συστήνεται ψεκασμός με ένα κατάλληλο και εγκεκριμένο εντομοκτόνο.

ΠΡΟΣΟΧΗ:

Να αποφεύγονται ψεκασμοί με μελισσοτοξικά φυτοπροστατευτικά προϊόντα κατά τη διάρκεια της άνθησης και όπου αυτό είναι αναγκαίο να γίνονται κατά τις απογευματινές ώρες.

Σε κάθε περίπτωση να τηρούνται αυστηρά οι οδηγίες χρήσης των φυτοπροστατευτικών προϊόντων για την αναλογία χρήσης, την συνδυαστικότητα, τον κίνδυνο φυτοτοξικότητας, το διάστημα μεταξύ τελευταίας επέμβασης και συγκομιδής και τα μέτρα προστασίας για την αποφυγή δηλητηρίασης.

Οι εικόνες που δίνονται και παρουσιάζουν συμπτώματα προσβολής ασθενειών και εχθρών είναι απλώς ενδεικτικές και σκοπό έχουν την καλλίτερη κατανόηση των φυτοπαθολογικών προβλημάτων από τους καλλιεργητές. Σε καμία περίπτωση δεν αποτελούν εργαλείο διάγνωσης από μέρους των παραγωγών. Για θέματα διάγνωσης πάσης φύσεως προσβολών των φυτών, οι καλλιεργητές σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να απευθύνονται άμεσα σε εξειδικευμένους γεωπόνους.

A

Όλα τα δελτία μας υπάρχουν στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Αγρ. Ανάπτυξης & Τροφίμων στο διαδίκτυο www.minagric.gr.

Ο Αναπληρωτής Προϊστάμενος Τμήματος

Δρ Θεόδωρος Μόσχος